

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak:
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
TÓTH DÉNES

Szerkesztőség:
Szentháromság-ter 2. szám.
Kiadóhivatal:
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-ter 2. szám.

VI. évfolyam.

Csongrád, 1908. augusztus 9.

32. szám.

A fogyasztási jövedelem.

Vizsgálják a vendéglőket!
3228 koronával kevesebb!

Eddig mindenki azt hitte, mivel a fogyasztási adót a város kezeli, hogy szép jövedelemmel járul az amúgy is kátyúba jutott háztartáshoz.

Ma már eloszlott a remény és mindannyian látjuk, hogy éppen ellenkezője áll, amennyiben a bevételek nem fedezik a kiadást, vagyis azt az összeget sem, amit válságként az állannak fizetünk. Hát még hol van a kezelés? Igazán komikus, ha eszükbe jut, hogy milyen nagy vívmánynak fújták fel a fogyasztási adó kibérlését és még komikusabbnak tűnik fel az, hogy az állam csak azért adta olyan olcsón át, hogy ez a szegény város általa is némi jövedelemhez jusson.

No, köszönjük az olyan jövedelmet, ami egyenlő a semmivel, sőt még deficittel is jár!

Egy idő óta a bevétel feltűnően kisebbedik. Nem akarunk erre a körülményre semmit sem mondani, mert nem találjuk helyénvalónak, hogy az amúgy is találgatásokra tágkörű ügy még jobban elmérgesedjék. Elég, ha az adófizető közönség többet várt a felmutatottnál és reményeiben alaposan csalódik.

A visszaesés feltűnő. 1906 évben bor után befolyt 27272 korona, hús után 18487 korona, összesen 45759 korona. 1907. évben — amely most illetetlik a költségvetésbe — bor után befolyt: 27793 korona, hús után: 14738 korona, összesen: 42531 korona, tehát az 1906. évi eredménynél kevesebb 3228 koronával. Ez pedig szinte hihetetlen; mert a fogyasztás évről-évre csak több lehet és nem fogyhat! A bor után fizetendő fogyasztási adó is egy állapotúnak mondható, pedig a korcsmák száma és a borral kereskedők száma szaporodott, de jóval szaporodott maga a szőlővel beültetett terület is.

Hogy a húsfogyasztás, hogy mutathat ilyen nagy esést? igazán meglepő körülmény. Ha egy év alatt a hús vágásánál 3694 korona kevesbedés található, akkor ugyan mennyivel kevesebb húst fogyaszthatott a közönség, ez alatt az idő alatt? Szinte hihetetlen. Ez már olyan feltűnő körülmény, amely — bár rosszabb volt az év, mint az előbbi — mégis bármelyik laikust joggal gondolkodóba ejthet.

De mutatja egyúttal az általános pénztelenséget is, mert bizonyos, hogy ha a közönség jó módban van, akkor többet költ a háztartására. Közegészségileg is hátrányos; mert a húsfogyasztás kevesbedéséből következethetileg hiányos a táplálkozás, már pedig legtöbb betegség az által ellensúlyozható, hogy minél több olyan táplálékot vegyünk magunkhoz, amely a fentartáshoz táperőleg leginkább szükséges.

A 3694 korona elég élénken bizonyítja a viszonyok súlyosbodását. De eléggé érinti a város háztartása mérlegének súly szerinti apadását is, ami egyúttal azt jelenti, hogy ezen összeget más úton kell behozni és ha szép szerével nem lehet; akkor községi adóban rovatik ki, ami annyit jelent, hogy ezen összeggel is nagyobb lesz jövő évben a községi adó.

A különös apadást meg kellett vizsgálni. Az előjáróság és a járási főszolgabíró egyöntetű elhatározással, a kezelést vizsgálat tárgyává kívánta tenni és ennek értelmében szerdán délelőtt a helybeli pénzügyőrség a főbb kimérőket és borkereskedőket meglepve, a készletben levő borokról leletet vett fel. Most folyik az összehasonlítás. Bár még az egyeztetés nincsen készen, azért reméljük, hogy a fogyasztási hivatal könyveinek adataival teljesen meg fog egyezni; mert ha az ellenkezője történe, úgy bizony a kezelés nem valami nagyszerű pillanatok elébe néz.

A húsfogyasztást igen nehéz megvizsgálni. Annak helyes kezelése nemesak a fogyasztási hivatal rendes vezetésétől függ, hanem a községi állatorvos lelkiismeretességétől is. Ő néz meg minden egyes levágandó állatot, tehát azokról nyilvántartást is vezethetne és annak eltérése derítené fel bizonyos megállapított időközönként, hogy melyik mészáros hány állatot vágott le borjú címen növendék marha helyett, növendék marha címen rendes marha helyett, vagy a hentesek hány sertést vágtak le malac címen. Ezek mind fontos körülmények; mert megtörténhetne lelkiismeretlen felülvizsgálás esetén.

Minden egyes és fontosabb esetről szomorú tény kerül felül, hogy t. i. a város alkalmazottjait olyan gyatrán fizeti, hogy megélhetésük a mai szomorú viszonyok folytán éppen nincsen biztosítva. Elvégre most, ez idő szerint, felelősségterhes állásoknál 400—500 forint fizetés csak kigúnyolása a megbizhatóságnak

és az „úr“ szó fogalmának. Ilyen fizetések mellett — a vármegyei alispán szavai szerint élve — a lelkiismeretesség nem képezhet kérdést, amint hogy azon sem lehet csodálkozni, hogy ha a hivatalnoki kar ügyfelei elé tartja jobb kezét egy kis alamizsnaért.

Az országban nincs több ekkora város, ahol ilyen gyatrán, szegényesen fizetnek a hivatalnokokat. Igen jó lesz ezeket megszívlelni; mert további rendezetlenség csak kárára van a városnak, míg rendes fizetés mellett a kérelhetetlen szigort minden egyes esetben joggal lehet gyakorolni, amire ugyan, akkor vajmi csekély alkalom nyílta.

Jó erőt nem lehet kapni ilyen körülmények között, ami pedig van, az is a legelső alkalommal odébb fog állni és a városháza nem lesz egyéb, mint a rokkantak, betegek, tönkre ment egzisztenciák menedékháza. Szóval, a közigazgatás egy diszvirága.

A fogyasztási adóra vonatkozólag pedig határozottan merjük állítani, hogy ha azt magán ember, vagy társaság kezelné, valószínű aranybányát képezne, mint mindenütt. Nem sokat mondunk, ha azt állítjuk, hogy évenként legkevesebb 40000 koronát jövedelmezne. Elismerjük azt is, hogy ha a város kezeli; akkor a felek nincsenek úgy kitéve a zaklatásnak, de egyúttal hangoztatjuk, hogy az előjáróságnak többször ilyen radikálisan bele kellene nézni a dolgok folyásába, amint azt most történ, hogy mindenki megnyugodjon és a mende mondáknak ne legyen alapja.

A 3228 koronára vonatkozólag pedig reméljük, hogy a fogyasztási hivatal kezelésége jövőben igyekezni fog és behozza; mert nagyon jól tudhatják, hogy minden elvesztett fillér az adófizető közönség zsebet terheli.

— **Fizessünk magyarok!** Most szólhatnánk joggal, hogy „véreink, magyarok, fel, fel!” Már t. i. hogy közös erővel bámuljunk. De ha a tüzes felhívás okát elaruljuk; akkor erősen hiszünk, hogy nem annyira fel, mint inkább le fog állni minden ember disze: az orra. Hat kedves véreink, jövő évben a községi adó **136 percent lesz!** Ugye bámulatos? Rebesgettük mi már ezt réges-régen, még pedig azért, hogy nehogy félrevezetni engedje magát valaki; mert ez a szörnyű teher az igentisztelt korifeus urak hagyatéka, akik újabban annyira vissza vonultak a közéleti szerepléstől, hogy soha irtagjukat sem lehet látni. Persze örökségül hagyták

Magyarország legjobb söre a
Kőbányai Dréher sör.

Naponta friss töltésű, legjobb minőségű korona
és márciusi sör, üvegekben és hordókban
BINÉT SÁMUELNÉL kapható.

Viszontelárúsítóknak árkedvezmény.

a szegény negyvennyolcasoknak, hogy törődjenek ők a város bajaival (most!) és legyen legalább egy achilles sarok, ahol a lesipuskások fűzfa parittyáikkal megsebezhetik. Tudtuk mi ezt a piszkos játékot régen, de előre is kijelenthetjük, hogy alaposan fel fognak sülni; mert a part vezetősége tudni fogja kötelességét és kirántja kátyujából a kocsit, mit a jó fiúk ijedt arecal hátra hagytak, hogy megmenthesék kedves enjüket. Már most csak azt szeretnénk látni, hogy ki az, aki az orvtámadást vállalta, persze előre elkészülve erre az esetre.

Az új húsvizsgálati rendelet.

1908. augusztus hó elsején egy új földmivélsügyi miniszteri rendelet lépett életbe, amely rendelet egyöntetűen szabályozza az egész országban a húsvizsgálatot.

Tizenöt évi fáradtságos munka eredménye ezen rendelet. Országos hírű tudósok ezeken át tanulmányozták a fontos és nehéz kérdés megoldását, összehasonlították a külföldi vizsgálati módokat a hazaiakkal, tekintetbe véve nagyon sok különböző körülményeket. Fáradtságos tanulmányaiknak eredménye ezen most megjelent új rendelet.

A rendelet csöndben jelent meg, a nagyközönség nem is vett róla tudomást, pedig teljesen az ő érdekeiért lett megcsinálva és az ő érdekeit istápolja. Így a húsvizsgálat rendezésével megelőztünk sok külföldi államot és ennek köszönhetjük majd, ha jövőben úgy az élőállat, mint a nyers húskivételünk sokszorozódni fog, mert a húsbevitelre szoruló államok tudomást szerezve az itteni húsvizsgálati módokról, sokkal inkább visznek ki tőlünk nyers húst, mint olyan államból, ahol ez még rendezve nincs.

De meg el fognak tűnni az olyan esetek, mint a tavalyi pozsonyi eset, ahol 11 ember betegedett meg lépfnés hús evése által. El fog tűnni az ilyen dolog azért, mert ezentúl akármilyen kicsi is a falu, ha nem is szakember lesz a húsvizsgáló, de legalább is, ahol emberorvos van, az teljesíti ezen funkciót, ahol pedig ez nincs, ott a község egy értelmesebb községi alkalmazottat fog erre a célra kiképeztetni. Ezen laikus húsvizsgálók kiképeztetése több hónapos tanfolyamon az ország nagyobb forgalmú köztárgyhídjain fog eszközöltetni.

A rendelet legfőbb célja az, hogy a közönség pénzéért minden tekintetben teljesen kifogástalan húsárút kapjon. Tehát, ha jó marhahúst vagy borjúhúst akar, ne adjanak neki csekélyebb tápértékű növendékúst, továbbá, hogy a hús ment legyen mindenféle betegségtől és olyan helyiségekben árulják, hogy a vevő a húst tisztán kapja a kezéhez.

Már most, hogy ezen dolgok betartásának, elsősorban is modern és kifogástalan vágóhidakra és mészárszékekre van szükség. A rendelet úgy intézkedik ezekről, hogy 5 éven belül minden nagyobb

fogyasztású város és község köteles vágóhidat felállítani. A mészárszékektől és egyéb húsárúsító helyektől pedig megkívánja, hogy azoknak fala és talaja vízhatlan és könnyen mosható anyagokból legyen készítve, továbbá elrendeli, hogy a növendék-marhahús csak külön szék-helyiségben mérhető ki, ahol ezzel együtt egyedül csak bivalyhús adható el.

A rendeletnek ez a pontja nemcsak a közönségre, hanem a gazdákra nézve is rendkívüli fontossággal bír. A közönségre fontos azért, mert a növendékállat húsa nem bír olyan tápértékkel, tehát nem olyan jó, mint a kifejlett marha, vagy mint a gyenge borjú húsa; és miután a növendék hús ezentúl külön bélyegzővel van megjelölve és külön helyiségben szabad csak árúsítani, könnyen ellenőrizhető mindenki részéről, hogy más hús helyett ne növendékúst kapjon. A gazdákra nézve pedig azért fontos, mert ezáltal a növendékmarha gyakori levágása, ami eddig nagy befolyással volt szarvasmarha tenyésztésünk hanyatlására, megszűnik. Ismerve a közönség a növendék hús csekélyebb tápértékét, nem fogja az ilyen húst keresni és így a fogyasztás csökkenésével mindig kevesebb és kevesebb lesz a növendékállatok levágása.

A vágóhídi húsvizsgálatot a rendelet igen intenzíven kívánja. Városokban csak állatorvos, falvakban pedig emberorvos és erre a célra tanfolyamon kiképzett egyén végezheti a húsvizsgálatot. Elrendeli továbbá a piacon levő hús, hús- és szárnyasok, halak, rendszeres állatorvosi vizsgálatát. Az olyan húst pedig, amely soványságánál, vagy egyéb ok miatt rendszer mészárszékben nem árúsítható, hatósági mészárszékbe utalja. Ez különösen a szegényebb néposztályt érdekli, amely olcsóbban vehet talán kevésbé tetszetős, de teljesen egészséges húst, természetesen hatósági felügyelet alatt.

Fontos a rendeletnek azon része, mely a hús bélyegzéséről szól. Külön bélyegzővel kell ellátni a teljesen egészséges marha-, borjú-, sertés- és juhúst. Ezek egyfélékép lesznek bélyegezve. Külön bélyegző kell a növendékústnak. Külön lesz lebélyegezve a tápértékében csökkent, de azért egészséges hús és végre külön bélyegző jut a valamely betegség miatt hatósági hússzékbe utalt, de azért közfogyasztásra bocsájtatható húsnak.

Látható tehát, hogy mily üdvös rendelkezéseket tartalmaz ezen új törvény, mennyire igyekszik megvédeni úgy a közönség egészségét, mint anyagi érdekeit. A szakközvegektől kettőzött munkát kíván, a húsiparosokat pedig nagyon megszorítja, mert nekik érdekük az, hogy ezentúl csak jó marhát vágjanak, mert a sovány marha a hatósági székbe lesz utalva, másrészt meg a növendék hús vágásának korlátozása által érzékeny kárt szenvednek.

HIREK.

— **Templomi orgona.** Ahány idegen kántor eddig még megjelent, hogy bemutassa a katólikus közönségnek képességét, mindannyian igen panaszkodtak, hogy az orgona olyan rossz állapotban van, hogy alig használható. Erről a tényről mi már sokszor hallottunk és végre is kitör belőlünk az a kérdés, hogy mi lett az öt évvel ezelőtt nagy erővel megindított gyűjtéssel? Jött-e be pénz, avagy Pesthy Tihamér állomásfőnök miért hagyta abba a dicséretre méltó törekvést?

— **Rend a piacon.** Többször megemlékeztünk azokról a visszas állapotokról, amelyek a heti piacon vásárlás céljából megjelenő közönséget nap-nap után bosszantották. A hatóságnak is tudomására jutván a dolog, alaposan hozzálátott ezen visszaélések megszüntetésére. Folyó hó 7-én több tárgyalás volt Szőke Sándor szolgabíró előtt piacrendészeti kihágás miatt és valamennyien megbírságoltattak. A komoly fellépést csak helyeselhetjük, mert elrettentő példák adása kijózanítja azokat, akik más zsebére utazva, még a becsapást is alkalmas eszköznek tekintik, hogy több pénzhez juthassanak.

— **Községi takaréknak Makón.** Makó város képvisellete egyik utóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy községi takarékpénztárt állít fel. Az intézet alapszabályait a városi ügyész elkészítette, s azt a szeptemberi közgyűlésen fogja a képviselő testület letárgyalni.

— **Kántor próba.** A mai nyolc órai misén Boldizsár Pál zagyarékesi kántor, a nagymisén pedig Simonyi Lőrinc nagyszalontai kántor fog énekelni.

— **Nagylelkű ajándék.** Ujhelyi Nándor kir. tanácsos a helybeli kath. ifjúsági egyesületnek Kossuth Lajos, Deák Ferenc, Széchényi István és Bathányi Lajos értékes képeit ajándékozta.

— **Nagygyakorlat.** Az idén nagyobb hadgyakorlat lesz, mint az előző két évben. A honvéd tartalékosokat 30 napra, a közös tartalékosokat 13 napra hívtak be, akik bizony alaposan megszenvednek a hazáért. A nagygyakorlat Buziás környékén folyik le és onnan szabadulnak meg a behívottak.

— **Búcsú-bál.** Boldogasszony napján majdnem minden testület búcsú-bált rendez. A mulatságok közül azonban kimagasló a keresztény fogyasztási szövetkezet alkalmazottai által rendezendő népiünnepély, mely a népkertben tartatik meg. Minden órában lesz kabaré, melyet Polgár színtársulata rendez. A többi látványosságoknak is se szeri, se száma és így bizonyos, hogy a közönség minden rétege megtalálja a neki megfelelő szórakozást. — Ugyancsak Boldogasszony napján tart búcsú-bált a csongrádi általános ipartestület saját új házában.

— **Gazda kör.** Már jó ideje, hogy a 48-as párt mostani vezetői „Gazda kört” akartak alakítani. Akkor nem sikerült a kísérlet, mert a gazdák feleslegesnek tartották s éppen nem érdeklődtek a gazdasági dolgok iránt. Ma fordult a helyzet; mert olyan gazdák is, akiknek csak néhány lépés földbirtokuk lesz, melegen ajánlják a tömörülést. Hát szép szép az eszme, csak a báránybőrbe róka ne bújék; mert hiába, sokszor a külszín mást takar! Egyébként helyenvalónak tartanánk a mozgalmat, csakhogy őszintén mondva, semmit sem várunk tőle.

— **„Általános iparos ifjúság.”** Több ízben tapasztaltuk, hogy egy-két ifjú az iparos ifjak neveit anélkül, hogy az ifjúság nagyrésze ahhoz aláírását, vagy beleegyezését adta volna — táncmulatságra szóló meghívókon piacra viszi. Az „általános” iparos ifjúság boldogasszonyi mulatságát egyáltalában nem helyeselhetjük, mert a közm. egyesület iparos ifjúsága éppen erre a napra tervbe vett felavató ünnepének megtartásáról, az ipartestület megkeresésére, lemondott, s ezzel áldozatot hozott csak azért,

Világhírű sör

a kőbányai polgári részvény sör.

Kapható: **Ausländer Jenő** Csongrád, Szentés és vidékének főrahtárosánál.

Á r a k:

Nagy üveg világos sör 1 üveg vételnél 16 kr.
Nagy üveg világos sör 5 üveg vételnél 15 kr.
Nagy üveg világos sör 10 üveg vételnél 14 kr.
Nagy üveg barna sör 1 üveg vételnél 18 kr.
Nagy üveg barna sör 5 üveg vételnél 17 kr.
Nagy üveg barna sör 10 üveg vételnél 16 kr.

hogy társadalmunkban maga iránt rokonszenvet keltsen és hogy az ipartestület örömét ne zavarja akkor, amikor derék iparosaink, igazi önfeláldozással felépített új házukban Boldogasszony napján először fognak egy táncünnepély keretében tömegesen megjelenni. A Csongrádi Iparos-íjűségi Közművelődési Egyesület ifjúsága úgy is mint testület és egyesek nevében is tiltakozik a merénylet ellen, mellyel nem létező „általános” cím alatt és a meghívón neveik jogosulatlan kiírásával diskreditálni akarták. A közm. egyesület iparos ifjúsága, az ipartestület augusztus 15-iki mulatságához csatlakozott, s azon egyúttal mint rendező, testületileg vesz részt; miért is a kaszinói reklámmal szemben minden közösséget e helyen határozottan visszautasít.

— **Helyreigazítás.** Mult számunkban az volt, hogy ma egy hete, vasárnap, „Fehér Ármán kántor éneklé a nyolc órai misét”. Ezt helyreigazítjuk azzal, hogy a reggel hat órai énekelte. Ugyancsak ő fogja végezni a kántori teendőket Nagyboldogasszony napján, a tíz órai mise alkalmával.

— **Egy úrról (?)**. Különös igazán, hogy mindig olyan egyén piszkalódik legjobban, aki egy cseppet sem érdemes arra, hogy mások foglalkozzanak vele és róla mondjanak valamit. Dehát mégis — mint kitéjük — vannak kivételek; mert némelyik ember annyira rászolgál — ha nem is a dicséretre — legalább a multját takaró idő fellebbtételére, hogy bizony igen sokan nem kérnének belőle. Kovács Lajosról szól az ének. Ez a jó úr egyénisége által mindenkit már annyira elbájosít, hogy a róla ejtett szó a legveszélyesebb eszményt jelenti. Egyszerű okból. Összevesz mindenki, már t. i. azokkal, akiknek jobban megy soruk az övénel. Tisztviselő társainak a drágasági pótlék kérését megfellebbezte, mert ő nem kapott. Irigyl mindent és mindenkit. Nincs kibékülve, hogy L. Tóth István kora tavasszal beadott kérelmére a bükényi földje melletti 10 öles útból két ölet kapott drága pénzért. Azért nem tesz neki, hogy ő azt az utat ingyen használta szemét lerakódó, széna, szalma, kukoricaszár helyül. Természetesen ez a jó úr nem veszi figyelembe, hogy ha ott L. Tóth István épít, akkor rövid idő alatt beépül az egész bükény. Nem tekint ez az egyén senkit és semmit, legkevésbé érdeklí a város haladására, mikor az ő érdekeiről van szó. Pedig ennek a kedves jó úrnak volna min elmélkedni és találni mit süprögetni saját portáján is. Igen szép ének szól takarékpénztári működéséről! A legfontosabb, a legfelkísmeretesebb pénztárnok volt. Odaadó hűsége határtalan. Akit érdekel, kérdezze csak meg a Csongrád és Vidéki takarékpénztárban. Különben élettörténetének erre a kedves epizódjára még hamarosan visszatérünk — folytatlag.

— **Az új szeszadó törvény** folytán úgy mint minden szesz ára, a világhírű Brázay sósborszesz ára is drágább lesz már szeptember hó 1-étől kezdődőleg. Azért mindenki saját érdekében eszelekszik, ha szükségletét még e hó folyamán, szeptember elseje előtt szerzi be. A Brázay sósborszesz — mint ismeretes — mindenütt kapható.

— **Az ideai szőlőtermés.** A földművelésügyi minisztérium szőlészeti és borászati felügyelőinek jelentései szerint a szőlők is megsínyltek a tartós száraz időjárást, sok helyen okoz kárt a peronoszpóra és a lisztharmat. Az ideai termést országos átlagban ennek dacára jó közepesnek mondják. Tavalyi borkészlet csekély; az ideai borárak is magasak lesznek.

— **Éjszakai támadás.** Az ugynevezett pap-tanyán, folyó hó 1-ére virradó éjjel Kása Pál gazdálkodót, amint a folyosón szunyogháló alatt aludt, valaki úgy megverte, hogy reggel felesége vérében fekve találta eszméletlenül. Bár sérülése súlyos, azért rövid idő alatt kigyógyul. Hogy ki volt a tettes, Kása maga sem tudja és eddig még a megindított vizsgálat sem derített ki semmit sem.

— **A győri orsz. cipészkongresszus és kiállítás.** A győri országos cipészkongresszust és kiállítást, valamint az ezekkel kapcsolatos ünnepségek programját nagy tevékenységgel készíti elő az előkészítő bizottság. A vasúti kedvezményes jegyeket most küldik széjjel. Tájékoztató figyelmezteti az előkészítő bizottság az érdeklődőket, hogy vasúti kedvezményes jegyeket csak azok számára küld, kik az iránt a bizottsághoz fordulnak.

— **Virágzó ipar** fejlődött ki hazánk déli részén és nagyban járul hozzá a vidék vagyoni viszonyainak konszolidálásához. A legjobb hírvéneket örvendő Nagykikindai és Zombolyai Bohn-féle téglagyárakat értjük, melyek a tulajdonosok szakavatott vezetése mellett a monarchia legnagyobb telepévé fejlődtek ki. A Bohn-féle szab. átfedő cserepek, melyekből a cég évente 50 milliónál többet gyárt, közkedveltségnek örvendeznek. A cég újabb Békéscsaban

is hatalmas telepet létesít, mely számos munkás-kéznek keresetet fog adni.

— **Tűz.** Lantos János tanyáján folyó hó 5-én a rakomány kigyulladt és teljesen elégett. A tűz valószínűleg gyermekjáték következménye. — Folyó hó 7-én pedig Perce Sebes tanyáján gyulladt ki az istálló és a tetőzet elhamvadt. A tűz keletkezése valószínűleg gyújtogatásból eredt. A kár 400 korona és csak 300 koronára volt biztosítva.

— **Felhívjuk olvasóink figyelmét** a Magyar Élelmiszer Szállító Részvénytársaság nyilvános hűtő- és fagyasztó raktárának hirdetésére, mely lapunk mai számában megjelent.

— **Országos vásár.** A folyó hó 22-én 23-án tartandó országos csongrádi vásárra igen rosszak a kilátások. Nincs pénze senkinek sem. A rossz esztendő annyira befolyásolnak mindent és mindenkit, hogy igen valószínűvé válik, miszerint a vásárban több lesz a néző mint vásárló. No, de hiába, ami már megvan, azon segíteni nem lehet.

Szerkesztői üzenet.

M. Helyben. Kéziratát ismételtelen átnézve értesítjük, hogy azért nem közöltük; mert mind az, amit mond benne, már számtalanszor tárgyát képezte közleményeinknek.

Kiadók és lapfajtajdonosok: **BOZÓ ÉS JUSTIN.**

Bozó és Justin könyvnyomdája.

Mindenkit érdekel az új végrehajtási törvény.

Mindenkinek tudni kell, mi van az új végrehajtási törvényben. Tartalmazza mindazt, ami adós és hitelezői szempontból kereskedőket, iparosokat, gazdákat, köz- és magánhivatalnokokat különösen érdekel és különös tekintettel van arra, hogy az adósok foglalkozása szerint mi végrehajtható és mi nem. E tartalmaz, hasznos füzet ára 40 fillér. Kapható **Bozó és Justin könyvkereskedésében.** Ugyanott beszerezhető a csongrádi kereskedők és iparosok által, az adósok, illetve nagyközönség részére kibocsájtott felszólítás és értesítés.

Új könyvkötészet.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Csongrádon, Magtár-utca 5. szám alatt (Oláh-féle ház)

diszmű-könyvkötészetet

nyitottam, amelyet a mai kor követelményeinek megfelelőleg rendeztem be.

Több elsőrangú műintézetben nyert szak-képzettségem folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy izléses és jó munkát jutányos árszámítás mellett készíthetek.

Üzletemben készíttetnek diszkötések aranyozással és aranymetszéssel, arcképrámák, ima- és emlékkönyvek, albumok, hivatalos-, üzleti- és iskolakönyvek stb., a leggyeszerrűbbtől a legdiszesebb kivitelig.

Ezenkívül régi könyvek kötésének újja-alakítását a legolcsóbb árak mellett elvállalom.

A n. é. közönség szives támogatását kérve vagyok szolgálatra kész tisztelettel

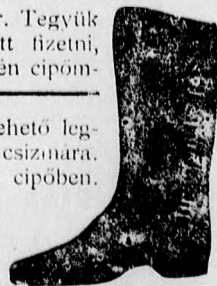
Löbl Mór.

Az idő pénz!

Ha az Ön cipője pénzt ér, időt is ér. Tegyük fel, hogy Ön 10 koronát szokott fizetni, úgynevezett olcsó cipőért. De az én cipőmért bátran fizethet 15 koronát, mert háromszor annyi ideig tart.

Ugy-e bár tizenkét óra hosszat talpon van Ön? Szüksége van tehát a lehető legkényelmesebb cipőre vagy csizmára. Szóval a Dragon-féle cipőre és csizmára. Inkább cipő nélkül járjon Ön, mint a lábát elnyomó kényelmetlen cipőben.

DRAGON LAJOS cipész-mester
CSONGRÁD, Kossuth Ferenc-út.

Eladó téglá.

Özv. Szőke Mátyásné szentesi téglagyárában jó minőségű I. oszt. falazó téglá, burkolótégla és fedélcserép, továbbá II. és III. osztályú téglá és cserépanyagok helyszűke miatt jutányosan eladók.

Az utazásnak is vannak árnyoldalai.

Vasuton por és léghuzam; aztán könnyen meghűti magát az ember és ha este a szabadban ül az ember, észre sem veszi már meghűtötte magát. Ez igaz, de azért még sem lehet mindig otthon maradni. A por és léghuzam következményei ellen egyszerűen Fay valódi szodeni ásvány pasztillát veszem: ha igazán meghűltem, akkor ismét mindenekelőtt Fay valódi szodeniport veszem és amint látja, nekem még mindig jót tett az utazás. Jegyezze meg magának: Fay valódi szodeniport kell használni! Egy skatulya ára csak 1 K 25 fillér és minden gyógyszerárban drogeriában és ásványvízkereskedésben kapható.

Vezérképviselőt Magyarország és Ausztria részére:

W.Th. Guntzerl, Wien XII. Belghoferstrasse 6.

oooooooooooooooooooo

Aki kellemes,

egyenletes meleg lakást óhajt,
az rendeljen tűzálló agyagból
... készült cserépkályhát ...

MÁZURA VILMOS

cserépkályha, takaréktűzhely, fürdőkáád, fertőtlenítő zománczott falburkolat és minden e szak... mába vágó munka készítőjénél ...

Szentesen, a vasútállomás mellett.

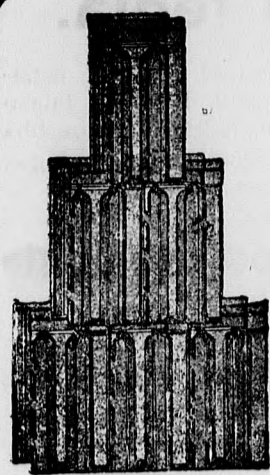
oooooooooooooooooooo

Oláh János géplakatos

ajánlja

dusan felszerelt raktárát, hol beszerezhetőek elsőrangú singer és karikahajós varrógépek eredeti gyári árakon, 6 évi jótállás mellett, csekély havi részletre is. Továbbá mindennemű varrógéprezsek és géptűk, nemkülönbben kerékpárok és kerékpárrezsek eredeti gyári áron. Villamos csengőket jutányosan felszerel. Varrógép és kerékpár javításokat pontosan és jutányosan eszközöl. Mielőtt bárki varrógépet vásárol, forduljon hozzá bizalommal.

Raktár: Jegyenye-utca 3. szám alatt.

Nagykikindai gyártmány.
Bohn-féle szab. biztonsági átfedő cserépek 272. szám.

BOHN M. és TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep
a szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN és
ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1864.

Legelőkelőbb referenciák.

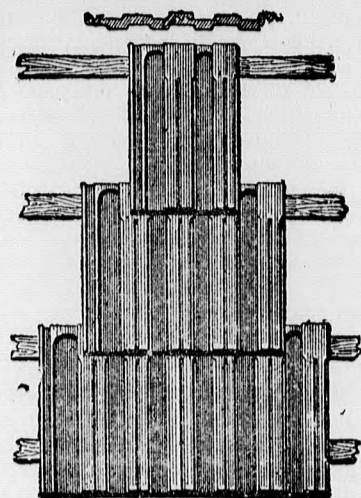
Alapított 1864.

50 millió évi gyártás

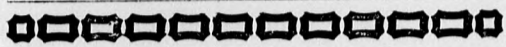
a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserépekből VASOXYD természetes
vörös színben vagy kátrányozva.

GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserépek. Legolcsóbb,
legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Zsombolyai gyártmány.
Szab. bizt. préselt átfedő cserép 253. sz.

Eladó ház. Mernyó Mihálynak a Két-
ágú-utca sarkán levő, két
utcára szolgáló háza szabadkézből eladó. Érte-
kezni lehet a tulajdonossal.

Eladó házak.

Özv. Gulyás Lászlónak a Sip-utca 8. sz.
alatt levő háza, továbbá a Kossuth Ferenc-
utcában levő Pintér Zsigmond-féle háza szabad-
kézből eladó. Bővebb felvilágosítás a tulajdo-
nosnál nyerhető.

Magyar Élelmiszer-szállító Részv.-társaság

nyilvános hűtő- és fagyasztó raktárháza

Budapest, IX. ker., Tóth Kálmán-utca 8-10. szám.

Sürgőnycim: Telefon: Központi iroda:
Consumus, Budapest. 25-02. V. Nagykorona-utca 17.

Felhívjuk a t. cím figyelmét a modern technika eddig
elért vívmányainak felhasználásával berendezett nagyarányú
(kb. 600 waggon rakomány befogadására)

hűtő- és fagyasztó raktárházunkra,

melyben mindenféle élelmickek, u. m. friss hús, zsír, sza-
lonna, vágott baromfi, tojás, hal, kaviár, konzervek, vad,
vaj, tej, sajt, méz, főzelek, friss gyümölcs, sör, bor, must
stb., továbbá növényesírak, virágok, szörmeárak, szőnye-
gek stb. **hosszabb ideig változatlan minőségben eltarthatók.**

Az egyes árúcikkekre mérsékelt feltételek mellett előle-
get folyosítunk.

A hűtőház előnyösen fekszik, amennyiben a teherpálya-
udvarok közelében és a dunaparti teherpályaudvarral pedig
iparvágánnyal van összekötve; és a város minden pont-
járól könnyen érinthető.

Vám- és fogyasztási adó köteles árú szabad berakta-
rozása, továbbá reexportio kedvezmény.

A hűtőházzal kapcsolatos **jéggyárunk** naponként 500
mmáza jéget termel.

Elvállaljuk a beraktározott árú szállítványozását és
külföldi

Wien, Berlin, Breslau, London

saját kezelésünkben levő fiókjaink útján való értékesítését.

Vidéki áruátvevő és osztályozó telepeink: Bánffy-Hunyad,
Kaposvár, Arad, Nagykároly, Szentés, Lugos.

Határügynökségeink: Bodenbach, Buchs, Eger I. B. Gra-
nica, Halbstadt, Oderberg, Passau, Salzburg, Simbach, Tel-
schen, Lindau.

Bővebb felvilágosítást készséggel nyújt

az igazgatóság.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 63,
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
ezalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhera-cséplők,
tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr.
kapálók, szecs kavágók, répavágók, kukoricza-
morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes
aczel-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden
egyéb gazdasági gépek.

Eladó szőlő.

A tombác kúti dű-
lőben két hold szőlő
terméssel együtt eladó.
Értekezni lehet a tulaj-
donossal Zsilip-utca 5.
szám alatt.

Eladó kerékpár.

Egy használt, de jó-
karban levő, külső és
belső új gummival el-
látott kerékpár jutányo-
san eladó Kevicky
György lakatos mes-
ternél kétágú-utcai la-
kásán.

Öt hektó kitűnő mi-
nőségű siller bor,
hét fokos, 50 lite-
renkint is eladó Ber-
tus Bálintnál. Lakik
a régi Halpiac-utca
sarkán.

Gépraktár.

Van szerencsénk a t. gazdálkodó
közönségnek b. tudomására hozni,
hogy Csongrádon, özv. Kaszanitzki
Ferencné házában bizományi

gépraktárt

létesítettünk, ahol az ottani vidéken
szükségelt gazdasági gépekből és
eszközökből, u. m. kéveköto és ma-
rokrakó aratógépek, ekék, vetőgépek,
darálók, kukoricamorzsolók, répa és
szecs kavágók, járgányok, mázsák,
boronák stb.-ből állandóan dús rak-
tárt tartunk.

Cégünknek az itteni vidéken való
képviselésével és raktárunk vezeté-
sével **Lévai Gyula gabona-
hereshedő urat** biztuk meg.

Készítményeink kiválóságát külön
kiemelni szükségtelennek tartjuk,
mert a gyárunkból kikerülő gépek és
eszközök elsőrendű volta általános
el van ismerve.

Kiváló tisztelettel

Hoffher és Schrantz

budapesti gazdasági gépgyár és
vasöntödéje.

Úri szabóüzlet.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni,
hogy Csongrádon, Csemegi Károly-utca 15. sz.
alatt levő

úri szabóüzletemben

férfi ruhákat mérték után, a legújabb divat sze-
rint, olcsó árakért készítek el.

A legújabb és legdivatosabb tavaszi és nyári
szöveteim már megérkeztek s azokból izléses
kivitelben a legalacsonyabb árak mellett készí-
tek bármilyen öltönyt.

A főváros előkelőbb üzleteiben hosszabb idő
alatt szerzett gyakorlatom folytán azon kellemes
helyzetben vagyok, hogy bármilyen megbízást
a legjobban, pontosan és gyorsan teljesíthetek.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve,
vagyok teljes tisztelettel

Palásti János

úri szabó.

